

ἐξελέγχουν καὶ νὰ διορθώσουν τὸ ἐν τὸ ἄλλο. Τὸ «φυτὸν-ἄνθρωπον», καθὼς ἔλεγεν ὁ Ἀλφιερός, εἶναι πολὺ εὐρωστόν. Εἰς πόσα αἷτια καταστροφῆς δὲν ἀντέστη τὸ ἀνθρώπινον γένος, κερδίζον πάντοτε καὶ τι, προσδεῦον ἐπιπόνως, μῦλα τὰ ἐμπόδια; Τί δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐὰν ἀναπτυχθῶν ὅλαι αἱ βελτιώσεις τῶν ὁποίων εἶναι ἐπιδεκτικόν; Ὅθεν αὐτοῦ ἔγκειται ἡ σωτηρία. Διότι ἐπαπειλεῖται νὰ ξεκληρισθῇ τὸ γένος ἐὰν οἱ ἀπόγονοί μας δὲν γίνουν ἰσχυρότεροι, ὡραιότεροι, καλλίτεροι καὶ νοητικώτεροι ἡμῶν.

ΛΕΤΟΥΡΝΩ.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ὑπὸ Ν.)

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

(Μυθιοτόρημα ΤΗ. BENTZON).

(Ἴδε στήλην 248)

11 Ἀπριλίον

Ὁδέττη, Ὁδέττη, θέλω νὰ πιστεύσω ὅτι ἡγωνίσθης διὰ τὴν Κλαίρην· ἀλλ' ἄραγε μόνον διὰ τὴν Κλαίρην θριαμβεύεις; Μοῦ φαίνεσαι ὅπως διόλου πῶς προσποιεῖσαι τὴν ιδιότητον, ἀλλὰ δὲν εἰμαι βεβαία ἂν τὸ κάμνης μόνον καὶ μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τῆς φίλης σου. Πρόσεχε ἡ ἐχθροπάθεια τῆς μικρᾶς Κλαίρεττης εἰμπορεῖ πράγματι νὰ ἦναι σὰν τὴν δυσπιστίαν μικροῦ πιστοῦ ζώου, ποῦ μυρίζεται τὸν ἐχθρὸ πρὶν ἀκόμη φανερωθῇ ἡ ἐχθρα.

25 Ἀπριλίον.

Ἀντιπάθειαι ἐναντίον τῆς Κλαίρης; . . . Τί παράλογο πράγμα ποῦ γράφω! . . . Ἀπ' ἐναντίας τὴν ἀγαπῶ, τὴν ἀγαπῶ, ἴσως ὀλιγώτερον παρὰ προηγουμένως διότι πράγματι μοῦ παρουσιάζει ὀλιγώτερον ἐνδιαφέρον ἢ διότι αἱ ἀπειθήσεις μου ἠΐξουν ἐν ἀγνοίᾳ μου ἀλλὰ τὴν ἀγαπῶ ἀκόμη πολὺ! Μήπως ἐγὼ πταίω ἂν ἡ κόρη τῆς τὴν ἀπασχολῇ νυχθημεράν, ἂν δὲν μπορῇ ἐξ ἄλλου, νὰ μὴ ὑπάγῃ κάθε πρωὶ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μητέρα τῆς ἡ ὁποία κάθε φορὰ τῆς ἐπαναλαμβάνει, ἐν παρρησίᾳ, ἐκ φόβου μὴ τὸ ξεχάσῃ, ὅτι ὁ σύζυγός τῆς εἶναι ἕνας παράξενος τοῦ ἐσχάτου εἶδους, ἕνα νεροουλιασμένο μυαλὸ καταστρέφουσα τοιοῦτοτρόπως ὅλας τὰς μικρὰς προόδους ποῦ εἰμποροῦσε νὰ κάμῃ μεταξύ τους μιὰ καλῶς ἐννοουμένη ἐπιείκεια; Πταίω ἐγὼ ἂν ἐξ αἰτίας τῶν πολλῶν τῆς ἀσχολιῶν δὲν μπορεῖ νὰ ἦναι πολὺν καιρὸ 'ς τὴν διάθεσί μου καὶ ἀναθέτει εἰς ἄλλους τὴν φροντίδα νὰ με συνοδεύουν μέσ' 'ς τὸ Παρίσι, ποῦ περιεργάζομαι μὲ περιέργειαν περιηγητοῦ καὶ ἐκστάσεις ὅπως στὰ παιδικὰ μου χρόνια ὅταν μᾶς ἐπήγαιναν, τίς μέρες ποῦ εἶχαμε ἐξοδὸ, νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ Λουβρον ἢ τὴν Παναγίαν; Ἀλλωστε ὁ κ. Ρενάλ εἶναι πολὺ πρόθυμος νὰ τὴν ἀναπληρώσῃ

— Δὲν ἔχετε σήμερον ἀνάγκην ὁδηγοῦ ἀγαπητῆ μίσσης Νέβιλ;

Δὲν εἰμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί ἐκδούλευσιν μοῦ παρέχετε ποῦ με κάμετε νὰ γνωρισθῶ με τὴν πόλιν ποῦ γεννήθηκα.

Πᾶμε ν' ἀνακαλύψωμεν καὶ; . . .

Ἄν διστάζω νὰ πῶ ναί, ἡ Κλαίρη δέχεται δι' ἐμεῖ καὶ νὰ μας σὰν δύο κοντόμυαλοι νὰ γυροῦμε πλάι-πλάι· χάριν ἀστεϊότητος ὁ Μᾶξ παίρνει καπνιστὰς φορὲς μαζὶ του ἕνα ὁδηγὸν Baedeker ποῦ εἶναι πραγματικῶς, ὁ καλλίτερος καὶ ὁ πιὸ εὐχάριστος ὁδηγὸς καὶ σύντροφος. Δὲν παίρνομε ποτὲ τὴν ἄμαξαν τῆς Κλαίρης, προτιμοῦμε καὶ ἐκκεντριώτερο τὸ τραμβάι π. χ. ἢ τὴν ἀτμάκατον· πρὸ πάντων τὴν ἀτμάκατον τὴν λατρεύω. Εἶναι θεληματικώτατο νὰ ξεγλυστρᾷ ἐπάνω στὸ νερὸ με τὴν βραδινὴ καταχνιά, τὴν ὥραν ποῦ ἀνάπτουν ὅλα τὰ φῶτα καὶ ὅλων τῶν χρωμάτων φανάρια λάμπουν ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ ἐπιφάνουν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Σηκουάνα. Τὰ μνημεῖα τοῦ παλαιοῦ Παρισιοῦ ἀπὸ μακρὰν φαίνονται σταχτόχρωμα σ' ὅλον τὸ μήκος τῆς προκυμαίας σὰν σκηνογραφία τοῦ Πύργου τοῦ Νέσλ. Δὲν ἔχω πλέον καμμίαν γνώσιν τοῦ χρόνου οὔτε τῆς πραγματικότητος, νοιώθω πῶς ξεγλυστρῶ πρὸς τὸ ἀγνωστον με εὐχάριστον συνοδείαν, τοῦ περιποιημένου με αὐτοῦ κυρίου ποῦ περιβάλλει με περιποιήσεις διακριτικὰς καὶ προστατευτικὰς· με σκεπάζει π. χ., θέλω καὶ δὲν θέλω, με κκνέναι σάλι ὅπως τῶκαμε προχθὲς τὸ βράδυ με τὴν πρόφασιν ὅτι ὁ ἀέρας ἐγένετο ψυχρός. Μία χονδρὰ κυρία ποῦ μάλλωνα τὸν σύζυγόν τῆς ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποῦ ξεκινήσαμε εἶπε, κατόπιν μας με τόνον ἐπιπλήξως:

— Πόσον φροντίζει αὐτὸς ὁ κύριος διὰ τὴν κυρίαν του! Γνωρίζω ἀνθρώπους ποῦ δὲν τοῦ ὁμοιάζουν καθόλου.

— Νάτα δά! τῆς ἀπήντησε ὁ ἄνδρας τῆς, εἶναι νιόπανδροι. Νὰ τοὺς ἰδοῦμε μετὰ καμμιά δεκαριά ἔτη.

Προσπονήθη ὅτι δὲν τὸ ἤκουσα· ὁ Μᾶξ με παρετήρησε με μειδίασμα. Εὐτυχῶς ἤρχιζε νὰ μισοσκοτεινιάζῃ καὶ δὲν εἰμπόρεσε νὰ ἰδῇ ἂν ἠρθούρισσα,

Ἄλλοτε στὸ μουσεῖον μένομεν ἕως τὴν ὥραν ποῦ οἱ φύλακες διώχνουν τὸ δημόσιον· ἡμεῖς ἐξερχόμεθα τελευταῖοι. Τί ἀπόλαυσις νὰ συμφωνοῦμεν εἰς ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὰς τέχνας, νὰ ἔχωμεν τὰς αὐτὰς ὁρεξεῖς!

Θυμοῦμαι ποῦ πῆγα μιὰ μέρα τὸν περασμένο χειμῶνα στὸ Βρεταννικὸν Μουσεῖον με τὰς ἀνδραδέλφους μου καὶ τὸν λόρδον Μέλτων. Ἐκεῖνος δὲν μοῦ ὡμίλησε παρὰ διὰ τοὺς ἵππους τοῦ ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἵππους τοῦ Φειδία. Τὰ μάξμαρα τοῦ Παρθενῶνος, σκιαθωμένα μέσα στὸς τέσσαρας τοίχους ἀσβεστωμένους με χρῶμα βαθύ κόκκινον καὶ ἀσθενῶς φωτιζόμενα ἀπὸ ἕνα νεκρικὸ φῶς ἐπιδεικνύουν με πόνον ὅλην τὴν φρίκην τῆς ἐξορίας. Πῶς κρῶνει ἐκεῖνη ἡ

συνοδεία τῶν Παναθηναίων, πῶς σφριγῶσιν ἐκείνοι οἱ υπερήφανοι ἵππεις γυμνοί, ἐκείνες οἱ παρθένες μὲ τοὺς ἐλαφροὺς πέπλους, οἱ αὐληταὶ ἐκείνοι, ἐκείνοι οἱ ἀθληταί. Εἶπον στὸν λόρδον Μέλτων τὴν ιδέα μου ὅσον ἀροαζὲ τὴν ἀσεβῆ ἀρπαγὴν τῶν ὑπὸ τοῦ λόρδου Ἐλγίνου, καὶ ἐπρόσθεσα ὅτι μίαν τέτοια ἀσεβείαν ἤξιζε νὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τοὺς θεοὺς ποὺ ἱεροσυλοῦσαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἡ εἰδωλολατρεὶα μου σὰν νὰ σοῦ τὸν σκανδαλίσεν ὀλίγον. Ἀπήντησε ἡσυχα ὅτι ἂν τ' ἄρηναν στὸ ὑπαιθρον θὰ κατεστρέφοντο καὶ ὅτι τὰ ἐπροϋλάτταν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν.

Ἡ ἀνάνησις τῆς διαφωνίας μας μοῦ ἐπῆλθε χθὲς στὴν αἴθουσαν τοῦ Ἀπόλλωνος, αὐτὸ τὸ κουτί τότῳσον ταιριαχτὸ μὲ τὰ δραματικὰ ποὺ περιέχει. Ἡ ἀνοιξίς, ὀλίγον ὑγρὴ ἀκόμη, ἀλλὰ ἡλιοφώτιστη ἤδη, χαμουργελοῦσε πίσω ἀπὸ τὰς ὕλους τοῦ υπερμεγέθους παρθύρου εἰς τὸν ἐπύχονον ἐξώστην τοῦ οὐοῦ ἐστηρίχθησαν οἱ Βαλοῦά καὶ ὠμιλοῦσε ὁ σύντροφός μου μετὰ ζέσεως διὰ μίαν παθητικὴν, μεταξὺ ὧν ἐποχὴν τὴν ὁποῖαν ἐξύμνησε εἰς ὠραίας ζώσας στροφάς, καὶ τὴν ὁποῖαν λατρεύει. Κ' ἐγὼ ἐπίσης θαυμαζῶ περισσώτερον ἢ ὅλας τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀναγεννήσεως. Ἐκείθεν εἰσῆλθον εἰς τὴν τετράγωνον αἴθουσαν ὅπου ὁ Μᾶς μοῦ εἶπε ὅτι τὸ μεδίμαξ μου ὁμοιάζει μὲ τὸ τῶν γυναικῶν τοῦ Λεονάρδου.

— Δυστυχῶς, ἀπήντησα, εἶναι ὀλιγώτερον αἰνιγματώδες δι' ἐσῆς ἄρου ἢ Κλαίρη διέπραξε τὸ λάθος νὰ σῆς εἶπη ὅλα μου τὰ μυστικά.

— Ἀ! δὲν σημαίνει, μοῦ μένουν ἀκόμη πολλὰ νὰ ἀνκαλύψω. Εἶναι ἐν τούτοις ἀληθές, εἶπε κατόπιν σιγῆς μερικῶν λεπτῶν ὅτι ἡ Κλαίρη ἀναισθηνοῦσα εἰς ἐμέ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιστολῶν σας δὲν ἦτο μόνον ἀδιακριτός ἀλλὰ καὶ ἀπερίσκεπτος.

— Πῶς;

— Καὶ βέβαια μεταξὺ ἀνθρώπων ποὺ δὲν γνωρίζονται ἀκόμη ὑπάρχει συνήθως ἀρετὰ μακρὴς δρόμος, ποὺ πρέπει νὰ διατρέξουν πρὶν φθάσουν εἰς τὸν βαθμὸν τῆς οικειότητος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐφθάσαμεν ἡμεῖς. — Ἀρχίζουν ἀπὸ ἓνα εἶδος ἀδιαφορίας καὶ μόνον ἀργὰ-ἀργὰ διαλύεται ὁ πάγος. Κατόπιν βαθμὴδὸν αἰσθάνεται ἐνδιαφέρον ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον ἢ συμπάθει αὐξάνει. Θέλουν ὅμως καὶ ὅν ὅλ' αὐτὰ πρὸ τῆς τελείας ἀποκρυσταλλώσεως... Ἐδιαβάσατε τὸν Στάνταλ, δὲν εἰν' ἔτσι;...

— Ἀρετὰ διὰ νὰ γνωρίζω ὅτι ἡ θεωρία τοῦ τῆς κρυσταλλώσεως δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν φιλίαν. Ἡ φιλία δὲν ἔχει τοιαῦτα ὀνειροπολήματα.

— Ἀς εἶναι, παραδέχομαι ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμιὰ φαντασιοπληξία εἰς τὸ αἶσθημα, ποὺ μὲ κάμει νὰ σῆς θεωρήσω τὴν πειρὸ ἀξίεραστη γυναικα, ποὺ συνήντησα. Ἦθελα μόνον νὰ πῶ, ὅτι ἐδεικνύμεν ἐνδιαφέρον ὁ ἓνας διὰ τὸν ἄλλον πρὶν γνωρισθῶμεν. Ὁ πρῶτος βαθμὸς ἐξηρανώθη, ὥστε ὅταν συνητηθῆμεν βρεθήκαμε ἀμέσως...

— Φίλοι, εἶπα διακόπτουσα μὲ τὸ φυσικώτερον ὕψος. Καὶ δὲν τὸ βλέπω διόλου δυτάρεστον ποὺ κάπως παρεβιάσθησαν ὅλοι ἐκείνοι οἱ προκαταρκτικοὶ βαθμοὶ διὰ νὰ φθάσωμεν σ' αὐτό.

— Τότε τί καλὸ πρᾶγμα ποὺ εἶναι ἡ φιλία! Τὸ εἶπε αὐτὸ μὲ μισοειρωνικὴ ἔκφρασι, ποὺ συχνὰ μεταχειρίζεται καὶ μὲ ταραξεί.

— Ἰσως τὸ καλὺτερον ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμος.

— Βέβαια τὸ καλὺτερον, μαζὶ μὲ τὸν ἔρωτα ἀπὸ τὸν ὁποῖον διαφέρει πολὺ ὀλιγώτερον ἀπὸ ὅσον πιστεύουν. Ἡ φιλία παραδείγματός χάριν μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν δὲν εἶναι παρὰ μίαν ἄλλη ὕψις τοῦ ἔρωτος.

— Ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὁ ἄνδρας νὰ μὴν εἶναι νυμφευμένος, εἶπα ἐγὼ μὲ γέλιο.

— Καὶ ἡ γυναικα νὰ μὴ ὑπεσχέθῃ τὴν χεῖρά της στὴν πατρίδα της σ' ἓνα ἐνῆμετον ἄνθρωπον, ποὺ τὴν λατρεῖ, μοῦ ἀπήντησε.

— ὦ! δὲν ὑπεσχέθην τόσα πολλὰ πράγματα, ζερώνησα ἄτρεπτα.

— Ἀλήθεια; τόσο τὸ καλὺτερον... θὰ μᾶς μείνετε. Μοῦ φαίνεται ἤδη, ποὺ δὲν θὰ μπορῶ χωρὶς ἐσῆς καὶ ὅσο γιὰ τὴν Κλαίρη, εἰσθε στὰ μάτια της ἀπλούστατα ἓνα εἶδος θεότητος τίποτε ὀλιγώτερον

Αὐτὸ εἶναι ἀληθές. Ἡ Κλαίρη μὲ φιλεῖ δέκα φορές τὴν ἡμέρα καὶ μοῦ λέγει:

— Θερρὸ πῶς οἱ δύο μας τὸν ἐπανεκτήσαμεν, πλέον ἐκείνη... — Ἐκείνη, εἶναι ἡ ἀντίπαλος, ἡ ἐπίφοβη Φελίν. — Τώρα εἶναι ὅπως διόλου διαφορετικός... τόσο ἀγαπητός, τόσο καλός, τόσο τρυφερός γιὰ μένα!

Μοῦ ἔρχεται νὰ τὴν πῶ:

— Καὶ γιὰ μένα.

Σ6 Ἀρλίου

Ἀνόητη, πονηρὴ, διπρόσωπη καὶ ἄπιστη, παίξεις μὲ τὴν φωτιὰ σὰν τὰ παιδιὰ καὶ ξέρεις καλὰ σὰν ἐκεῖνα, πῶς κάμεις κακὰ. Καὶς μάλιστα τὴν ἄκραν τῶν δακτύλων σου καὶ δὲν θέλεις νὰ τὸ πιστεύσης. Δὲν σε θέλγει τὸ Παρίσι. Δὲν θὰ πὼ εὐρισκὲς τόσον ἀνώτερον τοῦ Λονδίνου ἂν ὁ κ. Πενάλ δὲν σοῦ ἐχρησίμευεν ὡς ὁδηγός. Αὐτὰ τὰ Τράμβαϊ, αἱ ἀτμάκατοι, ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, ποὺ φαίνονται ταπεινὰ καὶ σεμνὰ, σε φέρουν μὲ μεγάλην ὁρμὴν σὲ κάποιαν τρέλλα. Τὸ νοιώθεις καὶ φοβεῖσαι, διότι σοῦ τὸ φωνάζει ἡ συνείδησίς σου.

(Ἀκολουθεῖ.)

Μεταξὺ ἐπανευρισκομένων συμμαθητριῶν.

— Πρὸ ἑξ μηνῶν εἶμαι χήρα.

— Ἐγὼ πρὸ τριῶν ἐτῶν.

— Σὺ, εἶσο πάντοτε τυχερά!